

14 mei 2025

Presentatie raad

Onderzoek naar voorliggende voorzieningen

Rekenkamer Westerkwartier

Inhoud

- **Onderzoeksopzet**

- *Doelstelling, afbakening en onderzoekmodel*
- *Onderzoeksvragen*
- *Ingezette methoden*

- **Conclusies**

Onderzoeksopzet

Doelstelling, afbakening en onderzoekmodel

Doelstelling en afbakening

- Doel onderzoek was om inzicht te verschaffen in reikwijdte voorliggend veld, relaties tussen gemeente en uitvoeringsorganisaties voorliggend veld en ervaringen inwoners met voorliggend veld met als doel om te komen tot concrete handvatten ter verbetering van het voorliggend veld.
- Het onderzoek heeft een inventariserend karakter, gaat dus voorbij aan een doeltreffendheids-, doelmatigheids- en rechtmatigheidsstudie. De rapportage dient om inzicht te bieden in huidige inrichting van het voorliggend veld en de perceptie van inwoners daarvan.
- Daarmee dienen de onderzoeksresultaten als 'startfoto' bij de invoering van het nieuwe beleidsplan.
- Uitsluitend gericht op het professionele deel van het voorliggend veld vanwege de inventariserende werkzaamheden van CMO STAMM in het voorliggend veld rondom het informele deel van de sociale basis.
 - *Professionele deel: het pakket ingekochte, gecontracteerde of gesubsidieerde algemene voorzieningen en ondersteuning, binnen het gemeentelijke sociaal domein, waar inwoners van de gemeente Westerkwartier zonder indicatie gebruik van kunnen maken.*

Doelstelling, afbakening en onderzoekmodel

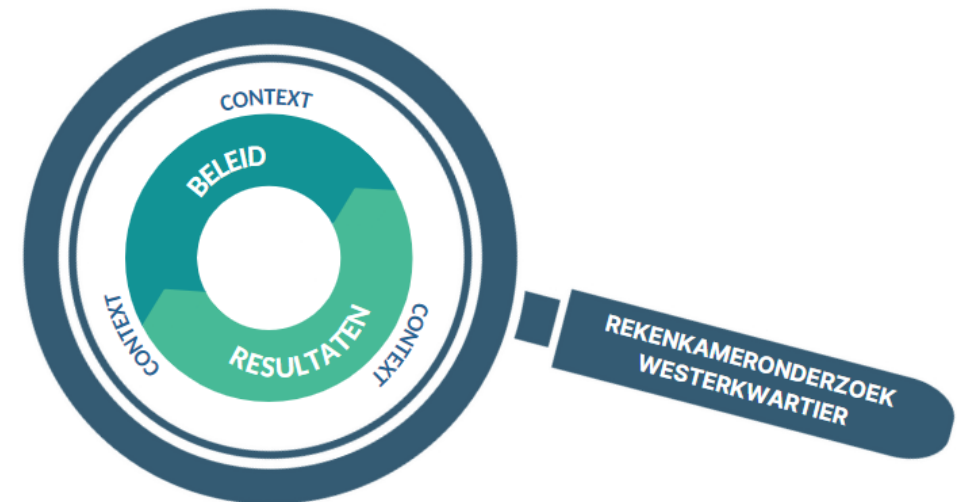

Doelstelling en afbakening

- Doel onderzoek was om inzicht te verschaffen in reikwijdte voorliggend veld, relaties tussen gemeente en uitvoeringsorganisaties voorliggend veld en ervaringen inwoners met voorliggend veld met als doel om te komen tot concrete handvatten ter verbetering van het voorliggend veld.
- Het onderzoek heeft een inventariserend karakter, gaat dus voorbij aan een doeltreffendheids-, doelmatigheids- en rechtmatigheidsstudie. De rapportage dient om inzicht te bieden in huidige inrichting van het voorliggend veld en de perceptie van inwoners daarvan.
- Daarmee dienen de onderzoeksresultaten als 'startfoto' bij de invoering van het nieuwe beleidsplan.
- Uitsluitend gericht op het professionele deel van het voorliggend veld vanwege de inventariserende werkzaamheden van CMO STAMM in het voorliggend veld rondom het informele deel van de sociale basis.
 - *Professionele deel: het pakket ingekochte, gecontracteerde of gesubsidieerde algemene voorzieningen en ondersteuning, binnen het gemeentelijke sociaal domein, waar inwoners van de gemeente Westerkwartier zonder indicatie gebruik van kunnen maken.*

Onderzoekmodel op basis van 'Realistic Evaluation' (Pawson & Tilley, 1997)

- Beleid (samenwerkingsafspraken) bepaalt hoe de uitvoering moet lopen
- Uitvoering van het beleid leidt tot resultaten
- Context geeft duiding aan het beleid en de resultaten

Onderzoeksvragen

CENTRALE VRAAG

Hoe is het professionele deel van het voorliggend veld in de gemeente Westerkwartier ingericht, hoe percipiëren inwoners dit, waar liggen hiaten in het aanbod en hoe verhouden deze zaken zich tot demografische ontwikkelingen in de gemeente?

Context	• Wat is de demografische context van de gemeente Westerkwartier en hoe verandert deze over tijd? • Wat is de demografische context van het voorliggend veld van de gemeenten De Fryske Marren en het Hogeland? • Hoe definieert de gemeente Westerkwartier het voorliggend veld? • Welke professionele partijen zijn actief binnen het voorliggend veld van de gemeente Westerkwartier en welke voorzieningen bieden zij aan? • Welke best practices zijn er uit de contextanalyses van het voorliggend veld binnen de andere twee gemeenten te destilleren?
Beleid	• Welke typen samenwerkingsrelaties kent de gemeente met partijen binnen het voorliggend veld? • Hoe ervaren en duiden beleidsmedewerkers de samenwerkingsrelaties binnen en inrichting van het voorliggend veld? • Welke best practices zijn er uit de analyse van de samenwerkingsrelaties met het voorliggend veld binnen de andere twee gemeenten te destilleren?
Resultaten	• In hoeverre bereiken de voorliggende voorzieningen de beoogde doelgroep? • In welke mate maken inwoners gebruik van voorliggende voorzieningen? • In welke mate zijn inwoners tevreden over de kwaliteit van voorliggende voorzieningen? • In welke mate zijn inwoners tevreden over het aanbod van voorliggende voorzieningen? • Welke best practices zijn er uit de analyses van resultaatinformatie van het voorliggend veld binnen de andere twee gemeenten te destilleren?

Ingezette methoden

Thema 1 Context	 Deskresearch	 Interviews	Deskresearch ◦ Analyse van (openbare) data zoals CBS en Gemeentelijk Monitor Sociaal Domein Interviews ◦ Beleidsmedewerkers Westerkwartier ◦ Beleidsmedewerkers De Fryske Marren ◦ Beleidsmedewerkers Het Hogeland
Thema 2 Beleid	 Documentstudie	 Interviews	Documentstudie ◦ Analyse van beleidsdocumentatie, zoals het beleidsplan sociaal domein, overeenkomsten en beschikkingen met uitvoeringsorganisaties, opdrachtomschrijvingen en subsidieaanvragen Interviews ◦ Beleidsmedewerkers Westerkwartier ◦ Beleidsmedewerkers De Fryske Marren ◦ Beleidsmedewerkers Het Hogeland
Thema 3 Resultaten	 Documentstudie	 Vragenlijst	Documentstudie ◦ Analyse van resultaatinformatie, zoals monitors, jaarverslagen en jaar- of kwartaalrapportages Vragenlijstonderzoek ◦ Online vragenlijstonderzoek onder inwoners via het Westerkwartierpanel

Conclusies

Conclusie 1: De gemeente heeft onvoldoende zicht op de dekking van het voorliggend veld, terwijl de druk op voorliggende voorzieningen zal toenemen

Conclusie 1: De gemeente heeft onvoldoende zicht op de dekking van het voorliggend veld, terwijl de druk op voorliggende voorzieningen zal toenemen

- Signalen dat zicht gemeente op aansluiting aanbod bij wensen/behoefte onvoldoende is
- Inwoners geven aan dat aanbod in eigen woonplaats tekortschiet
- Hulpvragen en complexiteit stegen in de afgelopen periode
- Druk op geïndiceerde zorg onverminderd groot
- Verwachte toename problematieken o.b.v. historische data

Conclusie 1: De gemeente heeft onvoldoende zicht op de dekking van het voorliggend veld, terwijl de druk op voorliggende voorzieningen zal toenemen

- Signalen dat zicht gemeente op aansluiting aanbod bij wensen/behoefte onvoldoende is
- Inwoners geven aan dat aanbod in eigen woonplaats tekortschiet
- Hulpvragen en complexiteit stegen in de afgelopen periode
- Druk op geïndiceerde zorg onverminderd groot
- Verwachte toename problematieken o.b.v. historische data

Conclusie 2: Medewerkers van de gemeente en inwoners zijn bekend met de voorzieningen uit het voorliggend veld, maar er ligt ruimte voor verbetering

Conclusie 1: De gemeente heeft onvoldoende zicht op de dekking van het voorliggend veld, terwijl de druk op voorliggende voorzieningen zal toenemen

- Signalen dat zicht gemeente op aansluiting aanbod bij wensen/behoefte onvoldoende is
- Inwoners geven aan dat aanbod in eigen woonplaats tekortschiet
- Hulpvragen en complexiteit stegen in de afgelopen periode
- Druk op geïndiceerde zorg onverminderd groot
- Verwachte toename problematieken o.b.v. historische data

Conclusie 2: Medewerkers van de gemeente en inwoners zijn bekend met de voorzieningen uit het voorliggend veld, maar er ligt ruimte voor verbetering

- Door ontbreken actueel overzicht sociale voorzieningen kunnen inwoners volgens beleidsmedewerkers weg niet altijd vinden
- Uit vragenlijstonderzoek blijkt ook dat inwoners dikwijls onbekend zijn met voorliggende ondersteuning en bij hulpvragen juiste ondersteuning niet altijd kunnen vinden
- Bekendheid aanbod en locaties informele deel sociale kaart bij gebiedsteams en KCC's Jeugd & Wmo kan beter

Conclusie 3: De samenwerking met aanbieders van voorliggende voorzieningen is te “ad hoc” geweest, waardoor de gemeente te weinig sturing op hen heeft kunnen uitoefenen voor het behalen van beleidsdoelstellingen. Tegelijkertijd zijn er met het in juni 2024 vastgestelde beleidsplan sociaal domein (*Samen werken aan een sociaal Westerkwartier*) nieuwe doelstellingen geformuleerd en worden er betere afspraken gemaakt met aanbieders. De uitvoering wordt zo beter deelgenoot gemaakt in beleid.

Conclusie 3: De samenwerking met aanbieders van voorliggende voorzieningen is te “ad hoc” geweest, waardoor de gemeente te weinig sturing op hen heeft kunnen uitoefenen voor het behalen van beleidsdoelstellingen. Tegelijkertijd zijn er met het in juni 2024 vastgestelde beleidsplan sociaal domein (*Samen werken aan een sociaal Westerkwartier*) nieuwe doelstellingen geformuleerd en worden er betere afspraken gemaakt met aanbieders. De uitvoering wordt zo beter deelgenoot gemaakt in beleid.

- Voor vaststellen nieuwe beleidsplan was onduidelijk of gemeentelijke sturingsruimte voldoende of toereikend was
- Functioneren uitvoeringsorganisaties in voorgaande situatie moeilijk in kaart te brengen door:
 - Ontbreken inhoudelijke verantwoordingseisen
 - Gebrek aan overkoepelende doelstellingen gemeente
- Uitvoeringsorganisaties deelgenoot in gemeentelijke doelstellingen in nieuwe situatie:
 - In dialoog afspraken over bijdragen aan beleidsdoelstellingen en terugkoppeling voortgang
 - Aandacht voor vergelijk tussen inspanning (output) en resultaat (outcome)
- Werkzame factor in nieuwe situatie lijkt goede verstandhouding tussen gemeente en uitvoeringsorganisatie

Hoofdkantoor Groningen
Sylviuslaan 5
9728 NS Groningen

Postbus 473
9700 AL Groningen

Kantoor Utrecht
Jaarbeursplein 6
3521 AL Utrecht

T. 050 – 82 00 461
contact@zorgfocuz.nl
www.zorgfocuz.nl

Verzorgd door

Wiebe Dam – w.dam@zorgfocuz.nl